

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 15591373-010.06.01-E.9713266
Konu : Türkiye-Libya Sosyal Güvenlik
Sözleşmesi

19/08/2020

GENELGE
2020/34

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Cumhuriyeti arasında ilk olarak 20/3/1976 tarihinde imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşması 20/8/1976 tarihli ve 15683 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1/10/1976 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu Anlaşma 31/8/1985 tarihine kadar yürürlükte kalmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasında 13/9/1984 tarihinde Trablus'ta imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ise 11/3/1985 tarihli ve 18691 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1/9/1985 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin olarak Anlaşma 9/8/1985 tarihinde İstanbul'da imzalanarak 17 nci maddesine istinaden Sözleşme ile aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

BİRİNCİ KISIM
GENEL AÇIKLAMALAR

Sözleşme; tanımlar, uygulamada mütakabiliyet esası, diğer ülkede çalışan işçilerin tabi olacakları mevzuat, yürürlükten kalkınan Anlaşmaya istinaden kazanılmış haklar, idari yardımların, anlaşma mazlıklarının çözümlenmesi ve yürürlük maddelerinden oluşmaktadır.

1. Kavramlar

Bu Genelgede geçen;

1. Akit taraflar: Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesini (Libya AHSC),
2. Bakanlık: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nı,
3. Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
4. Mevzuat: Sosyal güvenlik yardımlarına ilişkin olarak akit taraf ülkelerinde yürürlükte bulunan mevzuat ile gelecekte yürürlüğe girecek olan kanun, tüzük ve yönetmelikleri,
5. Yetkili makam: Türkiye Cumhuriyeti bakımından Aile, Çalışma ve Sosyal

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara

Telefon No: 0 312 458 77 99 Faks No: 0 312 432 12 45
E-Posta: ehgm_ysedb@sgk.gov.tr İnternet Adresi: www.sgk.gov.tr

Bilgi için: Erdoğan ÜVED
Daire Başkanı

Hizmetler Bakanlı ını, Libya AHSC bakımından Sosyal Güvenlik ilgili Genel Halk Komitesi Sekreterli ini,

6. Yetkili kurum: Mevzuatı uygulamakla görevli sosyal sigorta kurumunu,
7. Sözle me: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya AHSC Arasında Sosyal Güvenlik Sözle mesini,
8. dari Anla ma: Türkiye Cumhuriyeti ile Libya AHSC Arasında mzalanan Sosyal Güvenlik Sözle mesinin Uygulanmasına Dair dari Anla mayı,
9. Yürürlükten Kaldırılan Anla ma: Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Arasında 20/3/1976 tarihinde imzalanan Sosyal Güvenlik Anla masını,
10. Yürürlükten Kaldırılan Anla manın Uygulanması Hakkındaki dari Anla ma: Yürürlükten Kaldırılan Anla ma ile ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Cumhuriyeti Arasında mzalanan Sosyal Güvenlik Anla masının Uygulama ekilleri Hakkında dari Anla mayı,
11. Daimi i çi: Akit taraflardan birinin vatanda ı olup, i veren tarafından di er akit taraf ülkesinde proje uygulaması için gönderilen ve anılan i verenden ücret alan kimseyi,
12. Daimi olmayan i çi: Akit ülkelerden birinin vatanda ı olup, çalı ilan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olan kimseyi,
13. Sigorta hakları: Akit tarafların mevzuatında belirtilen aylıklar ve nakdi yardımları,
14. Ana ülke: çinin vatanda ı oldu u ülkeyi,
15. in yapıldı ı ülke: çinin, toprakları üzerinde çalı tı ı ülkeyi

ifade eder.

2. Sözle menin Uygulama Alanı

Sözle menin ki isel kapsamında akit taraflardan birinin vatanda ı olan i çiler yer almakta olup Sözle me yalnızca, sigorta uygulaması bakımından i çilerin hangi ülke mevzuatına tabi kalaca ına ili kin hususları düzenlemektedir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen emekli sandıkları, Sözle me kapsamında olup Sözle me hükümleri bu kapsamda çalı anlar hakkında da uygulanacaktır. Bu kapsamda çalı anlar ve aylık sahipleri hakkında Libya yetkili kurumları ile yapılacak yazı malara Kurum aracılık yapacaktır. Ancak taleplerin düzenlenerek Kuruma intikal ettirilmesi ile ilgili i lemler, ilgili sandık tarafından gerçekleştirilecektir.

K NC KISIM SÖZLE MEN N UYGULANMASI VE YAZI MALAR

B R NC BÖLÜM UYGULANACAK MEVZUATIN BEL RLENMES

ki ülke arasındaki bildirimlerin yapılması için kullanılacak formüllerin ihdası

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Mithatpa a Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara

Telefon No: 0 312 458 77 99 Faks No: 0 312 432 12 45
E-Posta: ehgm_ysedb@sgk.gov.tr nternet Adresi: www.sgk.gov.tr

Bilgi için: Erdo an ÜVED
Daire Ba kamı

için bir mutabakat bulunmadığından yürürlükte bulunan Sözleşme ile ilgili bildirimler resmi yazı yoluyla yapılacaktır.

Diğer yandan yürürlükten kaldırılan Anlamadan önce aylık haklarına ilişkin taleplerin iletilmesinde T/L rumuzlu formüller kullanılacak olup anılan formüller Kurum intranet sayfasında "Kurumsal/ Dokümanlar/ Yurtdışı/ Formüller" bölümünde yayınlanmıştır. Formüller, bu Genelgede yer alan açıklamalar doğrultusunda, bilgilerin doğru kontrol edildikten sonra bilgisayar ortamında doldurularak onaylanacaktır.

1. Diğer Akit Tarafa Çalışan Daimi İşçilerin Tabi Olacağı Mevzuat

İlgili hükümler	Sözleşmenin 3 ve 4 üncü maddeleri, daimi Anlamamanın 2, 3 ve 5 inci maddeleri
-----------------	---

Sözleşmenin 3 üncü maddesine göre diğer akit taraf ülkesinde daimi işçi statüsünde çalıştırılan kişiler ana ülkenin (vatandaş olan ülkenin) sigortasına tabi olup bu kişilerin yalnızca sağlık sigortası ile kısa vadeli sigorta primleri için yapıldığı akit taraf mevzuatına göre ödenecektir. daimi Anlamamanın 10 uncu maddesine göre Sözleşme kapsamında daimi işçi statüsünde çalışacak kimselere ilişkin listelerin ana ülke yetkili kurumunca düzenlenerek resmi mühürle tasdik edilmiş olması gerekmektedir.

1.1. Türk İşveren Tarafından Libya'da Çalıştırılan Türk İşçiler

Sözleşmenin 3 üncü maddesi gereğince Libya'da Türk işveren tarafından istihdam edilen işçiler malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kolları bakımından Türk mevzuatına tabi olacaklardır. Türk işveren tarafından Libya'da çalıştırılacak olan Türk işçilerin sigortalılığı hakkında Kurumun 22/2/2013 tarihli ve 2013/11 sayılı Genelgesi hükümleri uygulanacaktır.

Libya'da çalışan daimi işçilerin hastalık, iş kazası ve doğumdan dolayı kısa vadede nakdi yardımları daimi Anlamamanın 5 inci maddesinin (b) fıkrası gereğince Libya mevzuatına göre işveren tarafından ödenecektir.

1.2. Libya'da İşveren Tarafından Türkiye'de Çalıştırılan Libya İşçileri

Sözleşmenin 3 üncü maddesi gereğince Türkiye'de Libya'da işveren tarafından çalıştırılan Libya vatandaşları işçiler malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları bakımından Libya mevzuatına tabidirler. daimi Anlamamanın 2 nci maddesi gereğince bu kişiler Türk mevzuatı bakımından malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından muaf tutulacak, söz konusu kişiler hakkında yalnızca kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacaktır.

Bu kişilere hastalık, iş kazası ve doğumdan dolayı kısa vadeli sigorta kapsamındaki nakdi yardımlar, Kurum tarafından ödenecektir.

2. Diğer Akit Tarafa Çalışan Daimi Olmayan İşçilerin Tabi Olacağı Mevzuat

İlgili hükümler	Sözleşmenin 5 inci maddesi, daimi Anlamamanın 14 üncü maddesi
-----------------	---

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara

Telefon No: 0 312 458 77 99 Faks No: 0 312 432 12 45

E-Posta: ehgm_ysedb@sgk.gov.tr İnternet Adresi: www.sgk.gov.tr

Bilgi için: Erdoğmuş ÜVED
Daire Başkanı

Akit tarafta çalı an daimi olmayan i çiler, i in yapıldı ı ülkenin mevzuatına tabi olup bunların emeklilik primleri de dahil olmak üzere tüm primleri bu mevzuata göre ödenecektir.

K NC BÖLÜM PR MLER N TRANSFER ED LMES

dari Anla manın 14 üncü maddesi gere ince akit taraflardan birinde daimi olmayan i ç i statüsünde çalı an sigortalının ülkesine kesin dönü yapmı olması ko uluyla kendisinin veya ölümü halinde hak sahibinin çalı ılan ülkede 1/9/1985 tarihinden sonra adına yatırılmı olan primlerinin transferini talep etme hakkı mevcuttur. Bu çerçevede Türkiye'de daimi olmayan i ç i statüsünde çalı an Libya vatanda ı bir kimsenin veyahut ölümü halinde bu ki inin mirasçılarının talebi halinde söz konusu primler talep sahibine iade edilecektir.

Libya'da daimi olmayan i ç i statüsünde çalı an Türk vatanda larının Libya'dan kesin olarak ayrılmı olmaları ko uluyla kendilerinin veyahut ölümleri halinde mirasçılarının, Libya'da yatan primlerin Türkiye'ye transfer edilmesini talep etme hakkı mevcuttur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM AYLIK LEMLER

1. Sözle meye Göre Aylık lemleri

Sözle menin yürürlük tarihi olan 1/9/1985 tarihi itibariyle akit taraflarda geçirilen süreler birle tirilmek suretiyle herhangi bir aylık hakkı tespiti i lemi yapılmayacaktır. Ayrıca, bu Sözle me kapsamına giren ki iler ve bunların hak sahibi aile fertleri, dari Anla manın 13 üncü maddesi gere ince her türlü aylık hakları için müracaatlarını yalnızca ana ülke yetkili kurumuna yapacaklardır.

Bu çerçevede 1/9/1985 tarihinden sonra Libya'da Türk i veren tarafından çalı tırılan daimi i çiler ile bu i çilerin ölümü halinde hak sahipleri aylık haklarına ili kin her türlü ba vuruyu yalnızca Kuruma yapacaklardır. Libya'da çalı ılan söz konusu sürelerle ili kin malullük, ya lılık ve ölüm sigortası primleri Türk mevzuatına göre yatırılmı oldu undan bu ki iler hakkında sözle me aylı ı dosyası açılmayacak; ki iler aylık taleplerine ili kin i lemler sigortalının ba lı oldu u i yeri dosyasının bulundu u ünite tarafından sonuçlandırılacaktır.

Daimi i ç i statüsünde Libya'da çalı ması mevcut olan ve Kurumdan aylık talebinde bulunan ki iler adına Libya'da düzenlenmi sa lık raporları dari Anla manın 12 nci maddesinin (b) fıkrası gere ince Türkiye'deki sa lık kurumlarınca düzenlenmi sayılacaktır.

2.Yürürlükten Kaldırılan Anla maya Göre Aylık lemleri

Sözle menin 8 inci maddesine istinaden yürürlükten kaldırılan Anla ma kapsamında ba lanmı olan malullük ya lılık ve ölüm aylıklarının ödenmesine devam edilecektir.

2.1. Yürürlükten Kaldırılan Anla ma Kapsamında Sürelerin Birle tirilmesi

Sözle menin 10 uncu maddesi gere ince aylık hakkının belirlenmesinde di er akit

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Mithatpa a Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara

Telefon No: 0 312 458 77 99 Faks No: 0 312 432 12 45
E-Posta: ehgm_ysedb@sgk.gov.tr nternet Adresi: www.sgk.gov.tr

Bilgi için: Erdo an ÜVED
Daire Ba kanı

tarafıta 1/10/1976 ve 1/9/1985 (hariç) tarihleri arasında geçen sigortalılık süreleri dikkate alınmaktadır.

İgili hükümler	Yürürlükten Kaldırılan Anla manın 2 nci maddesi, Yürürlükten Kaldırılan Anla manın Uygulama ekilleri Hakkındaki dari Anla manın 5 inci maddesinin nc fıkrası
Formler	T/L -1 Ortak Maa Talep Formülleri T/L-2 Sigortalının Türkiye'deki hizmet süresini belirleyen formüller

Türkiye ve Libya'da çalı maları bulunan ve Türkiye'deki sigortalılık sresinin sigortalıya veya ölümü halinde hak sahibine aylık ba lanmasına yetmemesi durumunda sigortalının Libya'da 1/10/1976 ve 1/9/1985 (hariç) tarihleri arasında geçen sigortalılık süreleri Sözle menin 10 uncu maddesine göre birle tirilerek aylık hakkı belirlenecektir.

Bu çerçevede ilgililerin talepleri do rultusunda talebi alan sosyal güvenlik il mdrl  (SG M)/ sosyal güvenlik merkezi (SGM) tarafından T/L-1 ve T/L-2 formüllerini doldurularak iki nüshası Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlü ne (EHGM) gönderilecektir.

Formüllerin Libya yetkili kurumuna iletilmesi Libya'daki Türk Büyükelçili i aracılı ı ile yapıldı ndan söz konusu formüllerin birer nüshası EHGM tarafından Bakanlık aracılı ıyla Libya'daki Türk Büyükelçili ine iletilecektir.

2.2. Yürürlükten Kaldırılan Anla ma Kapsamında Aylık Ba lanması

Yürürlükten Kaldırılan Anla manın Uygulama ekilleri Hakkındaki dari Anla manın 5 inci maddesine göre ba vuru sahibinin aylı a hak kazanmasında sadece Türkiye'deki sigortalılık sürelerinin yeterli olması durumunda Türkiye'deki sigortalılık süreleri dikkate alınarak müstakil aylık tahsis edilecektir. Türkiye'deki srelerin aylı a yetmemesi durumunda bu Genelgenin "2.1. Yürürlükten Kaldırılan Anla ma Kapsamındaki Srelerin Birle tirilmesi" ba lı nda belirtilen hususlar çerçevesinde süreler birle tirilerek toplam süre üzerinden aylık ba lanacaktır.

Akit taraflardan birinin mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerinin aylık ba lamaya yetmemesi durumunda aylıkların hesaplanması Yürürlükten Kaldırılan Anla manın Uygulanması Hakkındaki dari Anla manın 5 inci maddesinin nc fıkrasına göre yapılacaktır.

Buna göre sigortalının 1/10/1976 ile 1/9/1985 (hariç) tarihleri arasında Libya'da geçen sigortalılık süreleri, Türkiye'deki sigortalılık süreleri ile aynı zamana rastlamamak kaydıyla birle tirilecek ve aylık hakkının do ması durumunda Türkiye'de geçen prime esas kazançlar üzerinden a a ıdaki ekillde sözle me aylı ı (kısmi aylık) hesabı yapılacaktır:

Sözle me aylı ı = Toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden hesaplanan teorik aylık x (Türkiye'de geçen toplam prim ödeme gün sayısı/ Türkiye ve Libya'da geçen toplam prim ödeme gün sayısı)

rnek: Türkiye'de Kanunun 4/1-(a) bendi kapsamında 1/4/1974 ile 1/1/1980 tarihleri arasında fasılalı olarak toplam 2000 gün, Libya'da ise 1/2/1980 ile 30/8/1985 tarihleri arasında fasılalı olarak toplam 1650 gün prim ödeme gün sayısı olan ve 20/7/2020 tarihinde aylık talebinde bulunan 1/1/1959 do umlu erkek sigortalının ya lılık aylı ma hak

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Mithatpa a Cad. No:7 Sıhhiye ankaya/Ankara

Telefon No: 0 312 458 77 99 Faks No: 0 312 432 12 45

E-Posta: ehgm_ysedb@sgk.gov.tr nternet Adresi: www.sgk.gov.tr

Bilgi için: Erdo an VED
Daire Ba kanı

kazanabilmesi için gerekli olan 15 yıl sigortalılık, 3600 gün prim ve 55 yaş ko ulunu yerine getirmesi gerekmektedir. için Buna göre Libya'daki sigortalılık süreleri de dikkate alınmak suretiyle toplam 3650 gün (2000+1650) üzerinden teorik aylık hesaplanacak ve bu aylı ın 0,548 ile çarpımı (2000/3650) kısmi aylık olarak talep sahibine ödenecektir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

SÖZLE ME UYGULAMALARINA L K N ORTAK VE D ER HUSUSLAR

1. Yürürlükten Kaldırılan Anla maya li kin Hususlar

Libya'daki mevcut iç karı ıklık sebebiyle yürürlükten kaldırılan Anla maya ili kin i ve i lemler konusunda Libya yetkili kurumları ile görüş me gerçekle tirilememektedir. Yine aynı sebeple Libya'daki Bakanlık temsilcilikleri de faaliyetlerini sürdürememektedir. Bu sebeple yürürlükten kaldırılan Anla ma kapsamındaki her türlü aylık talep hakkına ili kin ilgili formüllerler düzenlenerek EHGM'ye gönderilecek olup bu talepler, aylık taleplerinin iletilmesine ili kin olarak Bakanlık tarafından yeni bir bildirim yapılana kadar EHGM tarafından Bakanlı a iletilmek üzere muhafaza edilecektir.

2. Libya Makamları ile Yapılacak Yazı malar

Bakanlık tarafından bu konuda bir bildirim yapılana kadar Libya makamları ile bir yazı ma yapılmayacak olup taleplere ili kin i lemler söz konusu bildirim yapılmasına kadar dosyasında muhafaza edilecektir.

3. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler

Bu Genelgenin yayım tarihi itibariyle 20/9/1985 tarihli ve 3430 sayılı Türkiye - Libya A.H.S.C. Sosyal Güvenlik Sözle mesi konulu Genelge yürürlükten kaldırılmı tır.

Bilgi edinilmesini ve gere ini rica ederim.

smail YILMAZ
Kurum Ba kanı V.

DA ITIM:

Gere i:

Merkez ve Ta ra Te kilatına

Bilgi:

Aile, Çalı ma ve Sosyal Hizmetler Bakanlı ına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Mithatpa a Cad. No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara

Telefon No: 0 312 458 77 99 Faks No: 0 312 432 12 45

E-Posta: ehgm_ysedb@sgk.gov.tr nternet Adresi: www.sgk.gov.tr

Bilgi için: Erdo an ÜVED
Daire Ba kanı